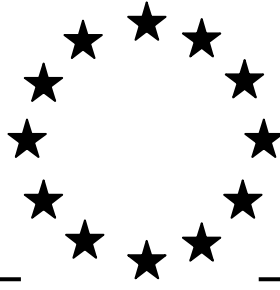

**CONSEIL DE
L'EUROPE**

**AVRUPA
KONSEYİ**

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararı

SERDAR GÜZEL/Türkiye

Başvuru No. 39414/06

Strazburg

15 Mart 2011

İKİNCİ DAİRE

USUL

Türkiye Cumhuriyeti aleyhine açılan 39414/06 no'lu davanın nedeni, Serdar Güzel ("başvuran") adlı Türk vatandaşının, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne 26 Eylül 2006 tarihinde, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına ilişkin Sözleşme'nin ("Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin - AİHS") 34. maddesi uyarınca yapmış olduğu başvurdur.

Başvuran İstanbul Barosu avukatlarından M. A. Kırdök, M. Kırdök ve M. Hanbayat tarafından temsil edilmiştir.

OLAYLAR

DAVANIN KOŞULLARI

A. Başvurana ait tıbbi raporlar, başvuranın gözaltına alınması ve tutuklanması

Başvura, 20 Şubat 1999 tarihinde, bir restoranda, yasadışı örgüt olan MLKP (Marksist Leninist Komünist Parti) üyesi olma şüphesi ile İstanbul Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi'nde görevli polis memurları tarafından, G.B. adında bir kadınla birlikte yakalanmıştır. Dört polis memuru tarafından imzalanan yakalama tutanağına göre, başvuran ve G.B. kaçmaya teşebbüs etmiş, polis memurları onları yakalamak için güç kullanmak zorunda kalmıştır. Başvuran ve G.B.'nin üzerinden sahte kimlikler çıkmıştır. Başvuran aynı gün bir doktor tarafından muayene edilmiş, doktor başvuranın ağrısı ve omuzlarında hareket güclüğü olduğunu kaydetmiştir.

Daha sonra başvuran İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne yerleştirilmiştir. Başvuran orada kötü muameleye maruz kaldığını iddia etmiştir. Özellikle, kollarından asıldığını, testislerinin sıkıldığını ve ıslak battaniyeyle kaplı buz üzerinde yatmaya zorlandığını iddia etmiştir. Başvuran 27 Şubat 1999 tarihinde İstanbul Adli Tıp Kurumu'ndan bir doktor tarafından muayene edilmiş, hazırlanan raporda başvuranın sol gözünün altında ekimoz, sağ kaş üzerinde hematoma, vertekste yara, sol el bileğinde sıyrık, sağ koltukaltında ekimoz ve hiperemi ve sağ testiste hassasiyet tespit edilmiştir.

Başvuran aynı gün İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde savcı ve sonrasında hakim önüne çıkarılmıştır. Başvuran her iki seferde de gözaltında işkenceye maruz kaldığını iddia etmiştir.

Aynı gün Devlet Güvenlik Mahkemesi hakimi başvuranın tutuklanmasına karar vermiştir. Akabinde başvuran Ümraniye Cezaevine konulmuştur.

B. Polis memurları hakkında yürütülen cezai kovuşturma

6 Nisan 1999 tarihinde, başvuran kendisine kötü muamelede buldukları iddia edilen polis memurları hakkında Fatih Cumhuriyet Savcılığı'na suç duyurusunda bulunmuştur. Aynı kötü muamele iddialarını burada da tekrarlamıştır. Kendisine kötü muamelede bulunan polis memurlarını tanıyacağını belirten başvuran iddiaları hakkında soruşturma başlatılmasını talep etmiştir.

31 Aralık 2002 tarihinde Fatih Cumhuriyet Savcısı, başvuranın iddialarına ilişkin olarak hiç kimse hakkında cezai işlem başlatılmamasına karar vermiştir. Kararında, başvuranın ifade vermek için cezaevinden Cumhuriyet Savcılığı'na gitmeyi reddettiğini ve polis memurlarının, haklarındaki iddiaların doğruluğunu reddettiklerini belirtmiştir. Belirtilmeyen bir tarihte 31 Aralık 2002 tarihli karar bozulmuştur.

1 Ağustos 2003 tarihinde Fatih Cumhuriyet Savcısı, İstanbul Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi'nden dört polis memurunu, eski TCK'nın 245. maddesi uyarınca kötü muamele ile suçlayan iddianamesini Fatih Ceza Mahkemesi'ne sunmuştur. İşkence suçlamalarının eski TCK'nın 243. maddesi uyarınca yapılması gerektiğinden, 2 Nisan 2004 tarihinde Fatih Cumhuriyet Savcısı görevsizlik kararı vermiş ve dava dosyasını İstanbul Ağır Ceza Mahkemesi'ne göndermiştir.

27 Eylül 2004 tarihinde başvuran polis memurlarının aleyhine açılan davaya müdahil olmuştur.

27 Eylül 2004 ve 26 Temmuz 2006 tarihleri arasında İstanbul Ağır Ceza Mahkemesi Birinci Dairesi, sanık polis memurlarının bir kısmı mahkemeye çağrılmadığından duruşmaları ertelemiştir.

Farklı tarihlerde sanık polis memurları ve başvuran İstanbul Ağır Ceza Mahkemesi'nin talebi üzerine farklı mahkemelerde ifade vermişlerdir. Daha sonra bu ifadeler İstanbul Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

13 Aralık 2006 tarihinde İstanbul Ağır Ceza Mahkemesi polis memurları aleyhine başlatılan cezai kovuşturmanın zamanaşımı nedeniyle durdurulmasına karar vermiştir. 27 Şubat 2008 tarihinde Yargıtay 13 Aralık 2006 tarihli kararı onamıştır.

C. Başvuran hakkında yürütülen cezai kovuşturma

27 Ağustos 1999 tarihinde İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi savcısı başvuran ve diğer on bir kişi aleyhine iddianame sunmuştur. Başvuran, eski TCK'nın 146/1 maddesi uyarınca, Anayasal düzeni bozmaya teşebbüsle suçlanmıştır.

11 Kasım 1999 tarihinde İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi esasa müteallik ilk duruşmayı yapmıştır.

30 Temmuz 2004 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan, Devlet Güvenlik Mahkemeleri’nin kaldırılmasına ilişkin 16 Temmuz 2004 tarih ve 5190 sayılı Kanun uyarınca, başvuran aleyhine açılan dava İstanbul Ağır Ceza Mahkemesi’ne gönderilmiştir.

Dava dosyasındaki bilgiye göre, 4 Ocak 2011 tarihinde başvuran serbest bırakılmıştır. Bununla birlikte, başvuran aleyhine açılan dava halen İstanbul Ağır Ceza Mahkemesi 13. Dairesinde devam etmektedir.

HUKUK

I. AİHS’NİN 3. ve 6. MADDELERİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

Başvuran, AİHS’nin 3. ve 13. maddelerine dayanarak polis nezaretindeyken işkenceye maruz kaldığını ve yetkili makamların, kendisine kötü muamelede bulunan sorumluları cezalandırmadığını belirterek şikayetçi olmuştur. Ayrıca AİHS’nin 6/1 maddesi uyarınca polis memurları hakkında makul bir süre içerisinde karar verilmediğini iddia etmiştir. Ayrıca AİHS’nin 6/3 maddesine dayanarak, İstanbul Ağır Ceza Mahkemesi 1. Dairesi tarafından şahsen dinlenmediğini ve sanık polis memurlarına soru sormadığını iddia etmiştir.

AİHM, bu şikayetlerin yalnızca 3. madde temelinde incelenmesi gerektiği görüşündedir.

A. Kabuledilebilirliğe ilişkin

Hükümet, başvuranın, AİHS’nin 35/1 maddesinin gerektirdiği biçimde iç hukuk yollarını tüketmediğini ileri sürmüştür. Bu bağlamda, başvuranın iddia ettiği zararın telafisini sağlayabilecek medeni ve idari hukuk yollarından faydalanmadığını bildirmiştir. Ayrıca Hükümet, başvuranın 3. ve 13. maddelere dayalı şikayetlerine ilişkin olarak altı aylık süre sınırına uymadığını belirtmiştir. Başvuranın gözaltından itibaren altı ay içinde şikayette bulunması gerektiğini savunmuştur.

Başvuran, Hükümetin savlarına itiraz etmiştir.

AİHM, benzer davalarda Hükümetin ön itirazlarını incelediğini ve reddettiğini yineler (bkz. *Dur – Türkiye*, 34027/03; *Eser Ceylan – Türkiye*, 14166/02 ve *Arif Çelebi ve Diğerleri – Türkiye*, 3076/05 ve 26739/05). AİHM, sözkonusu davada yukarıda bahsedilen başvurulardan farklı bir sonuca varmasına neden olacak özel bir durum görememektedir. Bu nedenle, Hükümet’in ön itirazını reddeder.

AİHM, 35. maddesinin 3. fıkrası çerçevesinde başvurunun bu kısmının dayanaktan yoksun olmadığını kaydeder. Ayrıca başka bir gerekçe altında da kabuledilemezlik unsuru bulunmadığını tespit eder. Bu nedenle başvuru kabuledilebilir niteliktedir.

B. Esas

1. *AİHS’nin 3. maddesinin esasa ilişkin yönü ışığında savunmacı devletin sorumluluğu*
Hükümet, başvuranın tıbbi raporlarında belirtilen yaralanmaların, polisin yakalama sırasında, o anki koşullar itibarıyla orantılı olan güç kullanımının sonucu olduğunu ifade etmiştir. Başvuran, gözaltında kötü muameleyle maruz kaldığını iddia etmiştir. Özellikle, başvuran dövülmüştür, kollarından asılmıştır ve testisleri sıkılmıştır. Başvuran, iddialarını desteklemek üzere 25 ve 27 Şubat 1999 tarihli tıbbi raporlara dayanmıştır.

AİHM, AİHS'nin 3. maddesi uyarınca kötü muamele yasağı ile ilgili kararlarda bildirilen temel ilkeleri yineler (bkz. *Selmouni – Fransa* [BD], 25803/94; *Çelik ve İmret – Türkiye*, 44093/98; *Hacı Özen – Türkiye*, 46286/99 ve *Demirbaş ve Diğerleri – Türkiye*, 50973/06, 8672/07 ve 8722/07). Savunmacı devletin 3. maddenin esasına ilişkin sorumluluğu, bu ilkeler ışığında incelenecektir. Mevcut davada AİHM, 27 Şubat 1999 tarihinde düzenlenen tıbbi raporun, başvuranın vücudunun farklı bölümlerinden özellikle başından, gözlerinden, sağ koltukaltından ve sağ testisinden yara aldığını gösterdiğini gözlemler. AİHM, tarafların 27 Şubat 1999 tarihli tıbbi raporun bulgularına itiraz etmediğini kaydeder. Bununla beraber, başvuranın bunlara nasıl maruz kaldığına dair farklı ifadeler vermişlerdir. Hükümet, yaraların yakalanma sırasında oluştuğunu iddia ederken, başvuran gözaltındayken kötü muameleye maruz kaldığını iddia etmiştir.

AİHM, başvuranın yakalandıktan sonra bir doktor tarafından muayene edildiğini, doktorun omuzlarda yaralanmalar tespit ettiğini gözlemler. AİHM, 27 Şubat 1999 tarihli rapordaki yaralanmalar Hükümetin iddia ettiği gibi başvuranın tutuklanması esnasında gerçekleşmiş olsaydı, bu yaralanmaların 20 Şubat 1999 tarihinde düzenlenen raporda da yer bulması gerektiği görüşündedir. Ayrıca AİHM, başvuranın maruz kaldığını iddia ettiği kötü muamele türleriyle tıbbi rapor bulgularının tutarlı olduğunu kaydeder. Bu nedenle AİHM, başvuranın vücudunda rastlanan yaraların nasıl oluştuğuna dair Hükümet'in açıklamalarını yeterli bulmamıştır (bkz. *Getiren – Türkiye*, 10301/03).

AİHM, devletlerin gözaltında tutulan tüm bireylerin refahından sorumlu olduğunu yineler. Bu tür insanlar savunmasız bir durumdadırlar ve onları korumak yetkili makamların görevidir (bkz. *Mehmet Emin Yüksel – Türkiye*, 40154/98). Yetkili makamların, gözaltında kontrolü altındaki bireylere verilen zararın hesabını vermek zorunda oldukları ve mevcut davada Hükümet'in tatmin edici bir açıklamada bulunmadığı göz önünde bulundurularak, AİHM, 27 Şubat 1999 tarihli tıbbi raporda kayıt altına alınmış yaralanmaların Hükümet'in sorumlu olduğu muamelenin sonucu olduğu kanısındadır. Ayrıca AİHM, Savunmacı Hükümetin kötü muamelenin niteliği ve şiddetine ilişkin herhangi bir açıklamada bulunmadığını gözlemler. Bu tür bir açıklamanın yapılmamış olması, 27 Şubat 1999 tarihli tıbbi raporda belirtilen yaralanmaların derecesi ve delillerden, kötü muamelenin başvurandan MLKP ile bağlantısı olduğu şüphesiyle ilgili bilgi elde etmek amacıyla yapıldığı yönünde kuvvetli çıkarımlar yapılabilmesi dikkate alındığında AİHM, sözkonusu kötü muamelenin ancak işkence olarak tanımlanabilecek, ciddi ve zalimane bir muameleyi içerdiği sonucuna ulaşmaktadır (bkz., diğerleri arasında, *Salman – Türkiye* [BD], 21986/93; *Aksoy – Türkiye*; *Abdülşamet Yaman – Türkiye*, 32446/96 ve *Koçak – Türkiye*, 32581/96). Buna göre, AİHS'nin 3. maddesi, esasa ilişkin olarak ihlal edilmiştir.

2. *AİHS'nin 3. maddesinin usule ilişkin yönü ışığında savunmacı devletin sorumluluğu*
Hükümet, derhal bir soruşturma başlatıldığı için başvuranın iddialarının etkili bir incelemeye tabi tutulduğunu savunmuştur. Davanın sonucunun başvuranın lehine olmamasının söz konusu hukuk yolunun yetersiz olduğu anlamına gelmediğini savunmuştur. Başvuran, polis memurları aleyhinde başlatılan cezai kovuşturmanın zamanaşımından sonlandırıldığından etkisiz olduğunu ve ilk derece mahkemesi tarafından şahsen dinlenmediğini savunmuştur.

AİHM, AİHS'nin 3. maddesinin aynı zamanda yetkililerin, “savunulabilir” olan ve “makul şüphe uyandıran” kötü muamele iddialarını soruşturmalarını gerektirdiğini hatırlatır (bkz., özellikle, *Ay – Türkiye*, 30951/96). Resmi soruşturmanın ulusal mahkemelerde dava açılmasına yol açtığı hallerde, yargılama evresi dahil tüm adli işlemler, kötü muamele

yasağının gereklerini yerine getirmelidir. Tüm takibatların mahkumiyet ya da belli bir ceza ile sonuçlanması zorunlu olmamasına rağmen, ulusal mahkemeler, bedensel ve ruhsal bütünlüğe karşı ağır saldırıların cezasız kalmasına hiçbir durumda müsaade etmemelidir (bkz. *Okkalı – Türkiye*, 52067/99).

Bu bağlamda AİHM, bir devlet görevlisinin işkence veya kötü muameleyle suçlandığı durumlarda, ceza yargılaması ve cezaların zaman aşımına uğramamasının ve genel veya özel affın mümkün kılınmamasının büyük önem taşıdığına işaret eder. Ayrıca, AİHM, soruşturması veya davası süren görevlinin görevinin askıya alınmasının ve mahkûm edilmesi halinde meslekten men edilmesinin önemine dikkat çeker (bkz. *Abdülşamet Yaman – Türkiye*, 32446/96).

AİHM, AİHS'nin 3. maddesine dayanarak başvuranın maruz kaldığı yaralanmalar için savunmacı Hükümeti sorumlu bulmuştur. Bu nedenle etkili bir soruşturma yapılması zorunluydu.

AİHM, mevcut davada yasal zamanaşımı süresi dolduğu için polis memurları aleyhine açılan davanın 13 Aralık 2006 tarihinde düştüğünü kaydeder. Söz konusu karar 27 Şubat 2008 tarihinde kesinleşmiştir. Ayrıca, dava dosyasında, polis memurlarının bu zaman dilimi içerisinde görevden uzaklaştırıldıklarına dair herhangi bir belirti yoktur. AİHM, önemli gecikmelerin iç hukuktaki zamanaşımı süresinin işletilmesine yol açmış olması nedeniyle söz konusu yargılamanın sonuç getirmemiş olduğunu gözlemler. (bkz. *Abdülşamet Yaman – Türkiye*, yukarıda anılan). AİHM, ulusal makamların yeterince ivedilik ve özenle hareket etmediğini, bunun da aleyhlerindeki delillere rağmen şiddet eyleminin faillerine fiili dokunulmazlık sağladığı kanısındadır (bkz. *Batı ve Diğerleri – Türkiye*, 33097/96 ve 57834/00).

Yukarıda belirtilenler ışığında, AİHM, polis memurları aleyhine açılan ceza davasının yetersiz kaldığını ve bu nedenle devletin, AİHS'nin 3. maddesinde belirtilen usule ilişkin yükümlülüklerini ihlal ettiğini tespit etmiştir.

Bu nedenle AİHS'nin 3. Maddesi usule ilişkin olarak ihlal edilmiştir.

II. AİHS'NİN 13. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

Başvuran AİHS'nin 13. maddesi uyarınca, 3. maddeye dayalı iddiaları ile bağlantılı olarak ulusal makamların kötü muamele sorumularını cezalandırmadıklarından ve sonuç olarak, tazminat talep edebileceği etkili bir hukuk yolunun bulunmadığından şikayetçi olmuştur.

Hükümet bu iddialara itiraz etmiştir. Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun 141. maddesi uyarınca başvuranın tazminat talep edebileceğini belirtmiştir.

AİHM, 141. maddenin (a) ve (b) bendine göre, hukuka aykırı olarak yakalanan veya gözaltına alınan ve gözaltında tutulabileceği yasal süre içinde yargıç karşısına çıkarılmayan kişilerin uğradıkları maddi ve manevi zarar için devletten tazminat talep edebileceklerini gözlemler. Bu nedenle, Hükümetin deşindiğı hukuk yolu, başvuranın, polis memurları tarafından kötü muameleyle maruz bırakılmasıyla uğradığı zararı karşılamada etkili bir hukuk yolu olarak değerlendirilemez.

AİHM ayrıca yukarıda kaydedilen tespitlerine atıfta bulunur ve hukuk davalarının, benzer durumlarda başvuranlara iddia ettikleri ihlaller için tazminat ödenmesini sağlamaya yetmediğinden, etkisiz olduklarına ilişkin daha önce birçok başvuruda vardığı sonucu hatırlatır (bkz., diğerleri arasında, *Bati ve Diğerleri*, yukarıda anılan; *Müdet Kömürcü – Türkiye* (no. 2), 40160/05 ve *Karagöz ve Diğerleri – Türkiye*, 14352/05, 38484/05 ve 38513/05). AİHM, mevcut davada daha önceki davalarda ulaştığı sonuçtan ayrılmak için gerekçe görmemektedir.

Dolayısıyla AİHS'nin 13. maddesi, 3. madde ile bağlantılı olarak ihlal edilmiştir.

III. AİHS'NİN 5/3 ve 6/1 MADDELERİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

Başvuran, tutuklu yargılandığı sürenin AİHS'nin 5/3 maddesinin gerektirdiği “makul süre” şartını aştığından şikayetçi olmuştur. Ayrıca, AİHS'nin 6/1 maddesine dayanarak, hakkındaki ceza yargılaması süresinin fazla olduğunu iddia etmiştir.

A. Kabuledilebilirliğe ilişkin

AİHS'nin 35. maddesinin 3. paragrafı çerçevesinde başvurunun bu kısmının dayanaktan yoksun olmadığını kaydeden AİHM, ayrıca, başvurunun başka açılardan bakıldığında da kabuledilemezlik unsuru bulunmadığını tespit eder. Bu nedenle başvuru kabuledilebilir niteliktedir.

B. Esas

1. AİHS'nin 5/3 maddesi

Hükümet, başvuranın tutukluluk süresinin makul olduğunu iddia etmiştir. Özellikle davanın karmaşıklığı ve özel durumlarla birlikte suçun ciddiyeti ve kaçma riskinin, başvuranın mevcut davada tutuklu yargılanmasını haklı kıldığını ifade etmiştir.

Başvuran iddialarında ısrar etmiştir.

AİHM, sözkonusu davada, tutukluluk süresinin başvuranın, polis tarafından gözaltına alındığı 20 Şubat 1999 tarihinde başladığını ve 4 Ocak 2011 tarihinde sona erdiğini gözlemler. Dolayısıyla, başvuranın tutukluk süresi on bir yıl, on ay, on yedi gündür.

AİHM, somut başvurudakine benzer sorunlar ortaya çıkaran davalarda sıklıkla AİHS'nin 5/3 maddesinin ihlal edildiğini tespit etmiştir (bkz. örneğin, *İnan ve Diğerleri – Türkiye*, 19637/05, 43197/06 ve 39164/07). Tarafına sunulan tüm delilleri inceleyen AİHM, somut davada farklı bir sonuca ulaşmasını sağlayacak ikna edici hiçbir tespit ve delilin Hükümet tarafından sunulmadığı kanaatindedir. Konu ile ilgili içtihadını dikkate alarak somut davada başvuranın tutukluluk süresinin aşırı olduğu ve AİHS'nin 5/3 maddesine uymadığı görüşündedir.

Dolayısıyla bu hüküm ihlal edilmiştir.

2. AİHS'nin 6/1 maddesi

Hükümet, mevcut dava koşullarında ceza yargılaması süresinin makul olduğunu savunmuştur. Bu bağlamda, davanın karmaşıklığına değinmiştir. Hükümet ayrıca başvuran ve temsilcisinin

bazı duruşmalara katılmayarak yargılamanın uzamasına neden olduğunu belirtmiştir. Son olarak yargılamada yetkililere atfedilebilecek bir gecikme yaşanmadığını savunmuştur.

Başvuran, iddiasını sürdürmüştür.

Dikkate alınması gereken süre tek aşamalı yargıda yaklaşık 12 yıldır. AİHM, bu davadakine benzer unsurlar ortaya koyan davalarda sıklıkla AİHS'nin 6/1. maddesinin ihlal edildiğini tespit etmiştir (bkz, örneğin, *İnan ve Diğerleri*, yukarıda anılan). Mevcut davada AİHM, ne davanın karmaşıklığı ne de başvuranın iddia edilen tutumunun yargılamanın yürütülmesindeki gecikmeleri açıklamaya yeteceği görüşündedir. AİHM, sözkonusu davada yukarıda kaydedilen sonuçlardan farklı bir sonuca varmasına neden olacak özel bir durum görememektedir.

Dolayısıyla AİHS'nin 6/1 maddesi ihlal edilmiştir.

IV. AİHS'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI

AİHS'nin 41. maddesine göre:

“Mahkeme işbu Sözleşme ve Protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeci Tarafın iç hukuku bu ihlali ancak kısmen telafi edebiliyorsa, Mahkeme, gerektiği takdirde, hakkaniyete uygun bir surette, zarar gören tarafın tatminine hükmeder.”

A. Tazminat, yargılama masraf ve giderleri

Başvuran manevi tazminat olarak 45.000 Euro (EUR) talep etmiştir.

Hükümet bu talebe itiraz etmiştir.

AİHM, başvuranın sadece ihlal tespitiyle telafi edilemeyecek düzeyde manevi zarar görmüş olması gerektiği kanaatindedir. AİHM, ihlallerin ciddiyetini göz önünde bulundurarak ve hakkaniyete uygun olarak, başvurana talep ettiği manevi tazminatın tamamının ödenmesine karar verir.

Ayrıca, tarafların sunduğu bilgiye göre başvuranlar hakkındaki ceza davası halen devam etmektedir. Bu koşullar altında AİHM, tespit etmiş olduğu ihlallere bir son verilmesi için uygun bir yolun sözkonusu davanın, adaletin düzgün işletilmesi gerekleri dikkate alınarak mümkün olduğunca hızlı bir şekilde sonuçlandırılması olduğu kanaatindedir (bkz. *Yakışan – Türkiye*, no. 11339/03).

Başvuran ayrıca ulusal mahkemeler ve AİHM önünde yapmış olduğu yargılama giderleri için 8.000 Euro talep etmiştir. Talebini desteklemek üzere, avukatlık ücret sözleşmesi ve temsilcisinin 80 saat avukatlık hizmeti verdiğini gösteren bir masraf çizelgesi sunmuştur.

Hükümet bu talebe itiraz etmiştir.

AİHM'nin içtihadına göre bir başvuran, ancak masrafların gerçekten ve gerektiği için yapıldığı ve miktarın makul olduğu kanıtlanmış ise bunları geri almaya hak kazanmaktadır. Sözkonusu davada elindeki bilgileri ve yukarıdaki ölçütleri göz önünde bulundurarak AİHM, başvurana tüm başlıklar altında toplam 3,500 Euro ödenmesini uygun bulmaktadır.

B. Gecikme Faizi

AİHM, gecikme faizinin, Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi faiz oranına üç puanlık bir artış eklenerek belirlenmesini uygun görmektedir.

AİHM YUKARIDAKİ GEREKÇELERE DAYANARAK, OYBİRLİĞİYLE

1. Başvurunun *kabuledilebilir olduğuna*;
2. AİHS'nin 3. maddesinin esasa ilişkin olarak *ihlal edildiğine*;
3. AİHS'nin 3. maddesinin usule ilişkin olarak *ihlal edildiğine*;
4. AİHS'nin 13. maddesinin, 3. maddeyle bağlantılı olarak *ihlal edildiğine*;
5. Başvuranın tutukluluk süresi nedeniyle AİHS'nin 5/3 maddesinin *ihlal edildiğine*;
6. Başvuran hakkında yürütülen yargılama süresi nedeniyle AİHS'nin 6/1 maddesinin *ihlal edildiğine*;
7. (a) Savunmacı Devlet'in, başvurana, AİHS'nin 44. maddesinin 2. fıkrası uyarınca kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme gününde geçerli olan kur üzerinden Türk Lirasına çevrilmek üzere, izleyen meblağları *ödemesine*;
 - a. her türlü vergi ve kesintiden muaf tutularak, 45.000 (kırk beş bin) Euro manevi tazminat;
 - b. her türlü vergi ve kesintiden muaf tutularak, yargılama giderleri için 3.500 (üç bin beş yüz) Euro.(b) Yukarıda belirtilen üç aylık sürenin sona erdiği tarihten ödemenin yapılmasına kadar geçen süre için, sözkonusu meblağlara, Avrupa Merkez Bankası'nın anılan dönem için geçerli olan marjinal kredi faiz oranına üç puanlık bir artış eklemek suretiyle belirlenecek basit faiz *uygulanmasına*;
8. Başvuranın adil tazmin taleplerinin kalan kısmının *reddine*,

KARAR VERMİŞTİR.

İşbu karar İngilizce hazırlanmış, AİHM İç Tüzüğü'nün 77. maddesinin 2. ve 3. fıkraları uyarınca 15 Mart 2011 tarihinde yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

Staley Naismith Françoise Tulkens
Zabıt Katibi Başkan